

Regeringskansliet, Näringsdepartementet
n.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till:
catherine.versini.bovin@regeringskansliet.se

Remissvar

Datum: 2022-01-17
Er referens: N2021/02580
Diarienum: SSM2021-6656
Dokumentnr: SSM2021-6656-2
Handläggare: Anders Verneholt
Telefon: 08-799 43 99

Enklare regelverk för mikroföretagande och en modernare bokföringslag (SOU 2021:60)

Sammanfattning

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) ställer sig positiv till insatser som görs i syfte att förenkla myndigheters utformning och tillämpning av regelverk samt att effektivisera myndigheters ärendehandläggning. Enligt SSM:s instruktion har myndigheten i uppgift att se till att de regelverk och rutiner som myndigheten disponerar över är kostnadseffektiva och enkla för medborgare och företag. Att regelverket är ändamålsenligt är en förutsättning för att det ska vara effektivt. SSM anser att det är viktigt att löpande se över och förenkla myndighetens föreskrifter och allmänna råd samt att effektivisera myndighetens ärendehandläggning.

SSM stödjer förslaget om att myndigheterna ska ha en plan för hur de ska arbeta med regelförenklning och regeltillämpning, men anser att förslaget inte enbart bör avse mikroföretag.

SSM stödjer även förslaget om att myndigheter ska ha en handläggnings- och kvalitetsgaranti för sin verksamhet, men avstryker förslagets del om att myndigheter varje år i årsredovisningen ska rapportera orsaker till avvikelser och en förbättrings- och åtgärdsplan.

SSM anser att förslaget om att Regelrådet ska ges en återremitteringsrätt när en granskad konsekvensutredning anses bristfällig behöver tydliggöras innan myndigheten kan ta ställning till förslaget. SSM anser att en möjlighet för Regelrådet att t.ex. begära kompletteringar förefaller vara rimlig, men ställer sig tveksam till någon form av vetorätt för Regelrådet.

SSM anser att det ytterligare behöver belysas hur utredningens förslag om att ändringar bör införas i konsekvensutredningsförordningen ska utformas och vilka konsekvenser och kostnader det medför för myndigheternas regelarbete.

SSM tillstyrker förslaget om att Regelrådet bör ges i uppgift att löpande granska konsekvensutredningar från EU-nivå utan särskild begäran.

SSM stödjer de förslag angående arkiveringsreglerna som utredningen presenterar.

SSM invänder mot betänkandets påstående att SSM, som en av de myndigheter som omfattas av förordningen (2018:1264) om digitalt inhämtande av uppgifter, anses orsaka särskilt omfattande problem för mikroföretag.

Synpunkter

Del 1 Förenklingar för mikroföretag

SSM ställer sig positiv till insatser som görs i syfte att förenkla myndigheters utformning och tillämpning av regelverken och att effektivisera myndigheternas ärendehandläggning. SSM har enligt myndighetens instruktion i uppgift (2 a §) att se till att de regelverk och rutiner som myndigheten disponerar över är kostnadseffektiva och enkla för medborgare och företag, och arbetar löpande med denna uppgift. För närvarande bedriver myndigheten ett utvecklingsarbete med att digitalisera flera av de tillståndsprocesser myndigheten ansvarar för. Väl i drift förväntas det nya IT-systemet avsevärt förenkla ansökningsförfarandet för vissa tillstånd som berör bl.a. mikroföretag.

Avsnitt 5.8. Utredningens förslag – myndigheter ska ha en plan för hur de ska arbeta med regelförenkling och regeltillämpning

SSM stödjer förslagen om att myndigheterna ska ha en plan för hur de ska arbeta för att förenkla regelverken och återrapportera det till regeringen, att myndigheterna ska identifiera regelverk inom sina verksamhetsområden som behöver förenklas och årligen återrapportera förenklingsförslag till regeringen, att myndigheterna i dialog med företag, m.fl. ska bedöma vilka förbättringsinsatser som är mest prioriterade och motiverade samt att myndigheterna ska se över och modernisera de regelverk som utgör hinder för att ny teknik ska kunna användas.

SSM vill dock framföra att det, när det gäller utredningens förslag om att myndigheter ska ha en plan för hur de ska arbeta med regelförenkling och regeltillämpning, i betänkandet inte framgår med tydlighet om avsikten är att planen ska begränsas till mikroföretag eller vara generell. Förslaget bör således förtydligas i denna del och bör enligt SSM inte enbart begränsas till mikroföretag.

Avsnitt 5.8.2 Utredningens förslag – myndigheter ska ha en handläggnings- och kvalitetsgaranti för sin verksamhet

SSM stödjer förslaget om att myndigheterna ska ha en handläggnings- och kvalitetsgaranti för sin verksamhet och att de på sina hemsidor ska informera om förväntad handläggningstid för sina olika ärendetyper som riktar sig mot företag. SSM ser dock gärna, för det fall regeringen ger myndigheten i uppdrag att ta fram en handläggnings- och kvalitetsgaranti för sin verksamhet, att ett eventuellt datum för när detta skulle finnas på plats sätts så att myndigheten ges goda förutsättningar i sitt arbete att ta fram och externt redovisa en sådan garanti.

Myndigheten avstyrker förslaget om att myndigheterna varje år i årsredovisningen ska rapportera utfall för de uppsatta garantierna samt vid avvikelser, rapportera orsak till avvikelserna och en förbättrings- och åtgärdsplan. Ett exempel på en förändring som regeringen har gjort för att ändra sin styrning av myndigheterna är ändringen av förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, där ett skifte har gjorts bort från kraven på att myndigheterna i sina årsredovisningar ska beskriva hur enskilda prestationer har utvecklats med avseende på volym och kostnader till att istället ställa krav på att de ska bedöma och analysera sin verksamhets resultat och dess utveckling. SSM anser att utredningens förslag inte ligger i linje med de senaste årens förändringar i styrningen av de statliga myndigheterna.

Avsnitt 6.1.1 Ex-ante utvärderingen i samband med utformningen av regelgivning

Utredningen föreslår att Regelrådet ska ges en återremitteringsrätt när en granskad konsekvensutredning anses bristfällig. Utredningen konstaterar att det finns olika tänkbara lösningar för hur en återremitteringsrätt bör utformas. Ett grundelement, i de fall Regelrådet bedömer att en konsekvensutredning inte motsvarar kraven i

konsekvensutredningsförordningen, är att de relevanta beslutsfattarna inte bör kunna gå vidare i beredningen av beslutet. Först när ett nytt förslag har utarbetats, som innehåller en konsekvensutredning med sådan kvalitet att den bedöms acceptabel av Regelrådet, kan beslut fattas. Utredningen lämnar inget förslag på hur en sådan återremitteringsrätt ska vara utformad; detta överlämnas till Regeringskansliet att närmare utreda. Det är således inte tydligt vad en återremitteringsrätt skulle innebära och hur den skulle vara utformad. SSM ser behov av att detta tydliggörs innan myndigheten kan ta ställning till förslaget. Generellt anser SSM att en möjlighet för Regelrådet att t.ex. begära kompletteringar förefaller vara rimlig, men SSM ställer sig mer tveksam till någon form av vetorätt för Regelrådet.

Beträffande övriga förslag om att ändringar bör införas i konsekvensutredningsförordningen behöver det enligt SSM ytterligare belysas hur dessa ska utformas och vilka konsekvenser och kostnader det medför för myndigheternas regelarbete.

Avsnitt 6.1.6 Särskilda ställningstagande i förhållande till regelgivning på EU-nivå

SSM tillstyrker förslaget om att Regelrådet bör ges i uppgift att löpande granska konsekvensutredningar från EU-nivå utan särskild begäran. Regelrådet skulle då kunna fånga upp problematiska regler i ett tidigt skede när det finns störst möjlighet att påverka den fortsatta utformningen.

Utredningen föreslår att regeringen bör fatta de beslut som behövs för att helt tillmötesgå riksdagens tillkännagivande (Näringsutskottets betänkande 2018/19:NU7) om att verka för att EU-direktiv genomförs i nationell rätt på ett sätt som inte missgynnar svenska företags konkurrenskraft, och att utgångspunkten bör vara att EU-rätt ska implementeras på den miniminivå som framgår av EU-rätten. SSM konstaterar att även om utgångspunkten bör vara att EU-direktiv ska införas på miniminivå i den nationella lagstiftningen, är det ofta fråga om en proportionalitetsbedömning mellan olika skyddsvärda intressen som måste beaktas från fall till fall. I den mån man finner skäl för reglering utöver den angivna miniminivån ska, i likhet med annan regelgivning, effekterna för företagen naturligtvis redovisas även i dessa fall.

Del 2

Kapitel 7 Arkiveringsreglerna

SSM stödjer de förslag angående arkiveringsreglerna som utredningen presenterar.

Kapitel 12 Konsekvenser

Utredningen menar att den samlade effekten av dessa förslag är att ett antal myndigheters arbetssätt kommer att behöva förändras, inklusive att bl.a. personalresurser behöver omfördelas. Utredningens vidare bedömning är samtidigt att förslagen inte medför nya eller tillkommande utgifter för de enskilda myndigheterna och att uppgifterna ska finansieras inom ramen för respektive myndighets befintliga anslag.

SSM:s verksamhet är till viss del avgiftsfinansierad. Myndigheten tar ut avgifter från företag för olika typer av tillstånd med stöd av förordningen (2008:463) om vissa avgifter till Strålsäkerhetsmyndigheten. Ett genomförande av utredningens förslag kan därför sannolikt komma att påverka avgifternas storlek för såväl mikroföretag som andra företag och andra berörda organisationer.

SSM invänder mot påståendet¹ i betänkandet som gör gällande att SSM, som en av de myndigheter som omfattas av förordningen (2018:1264) om digitalt inhämtande av uppgifter, orsakar särskilt omfattande problem för mikroföretag. Några faktiska underlag för att myndigheten orsakar problem av en sådan omfattning presenteras inte i betänkandet. Det finns dock enligt myndigheten möjlighet att förbättra och förenkla såväl uppgiftsinhämtning som ansökningsförfaranden inom SSM:s verksamhet inom ramen för vårt löpande utvecklingsarbete.

I detta ärende har generaldirektören Nina Cromnier beslutat. Utredaren Anders Verneholt har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också verksjuristen Anna Edberg Antonsson, utvecklingsstrategen Anders Franssén, inspektören Lars Jangland och kontrollern Yvonne Nordlander deltagit.

Detta beslut expedieras utan underskrift.

STRÅLSÄKERHETSMYNDIGHETEN

Nina Cromnier

Anders Verneholt

¹ Se sid. 519.